

Background Paper

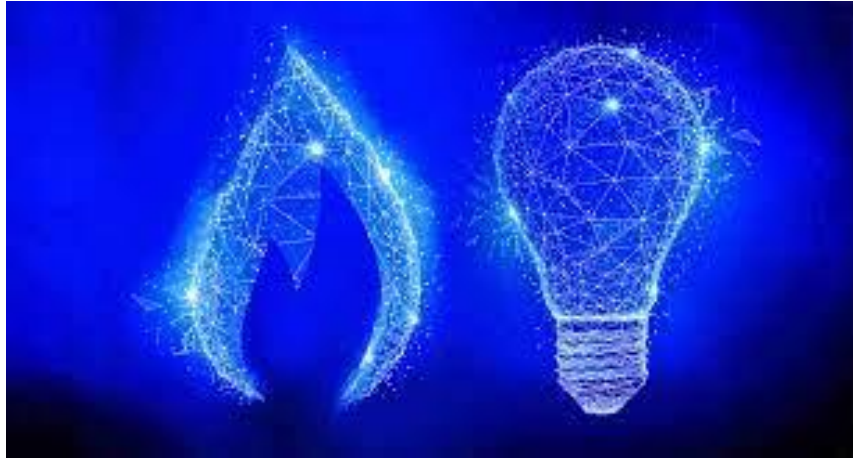
“Κρίση Τιμών Ενέργειας σε Διεθνές, Ευρωπαϊκό και Ελληνικό Επίπεδο”

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗΣ (ΙΕΝΕ)
Αλεξ. Σούτσου 3, 106 71, Αθήνα, Ελλάδα
Τηλ. +30 210 36 28 457, 36 40 278, Fax +30 210 36 46 144
e-mail: admin@iene.gr - www.iene.eu

“Κρίση Τιμών Ενέργειας σε Διεθνές, Ευρωπαϊκό και Ελληνικό Επίπεδο”

Φεβρουάριος 2022

Συντάχθηκε από το Τμήμα Ανάλυσης και Μελετών του IENE

Ινστιτούτο Ενέργειας ΝΑ Ευρώπης (IENE)

Αλεξ. Σούτσου 3, 106 71, Αθήνα, Ελλάδα

τηλ: 0030 210 36 28 457, 3640 278, fax: 0030 210 3646 144

website: www.iene.eu, e-mail: admin@iene.gr

Copyright ©2022, Institute of Energy for S.E. Europe

Legal notice

Neither the IENE nor any person acting on behalf of IENE is responsible for the use, which might be made of the information contained in this Background Paper. The report does not represent any official position of IENE, nor do its contents prejudice any future IENE activities in any areas of its work.

Εισαγωγή

Σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα κινήθηκαν το 2021 και παραμένουν και το 2022 (μέχρι στιγμής) οι τιμές της ενέργειας και ειδικά του φυσικού αερίου και του ηλεκτρικού ρεύματος στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας. Οι αυξήσεις στις τιμές του φυσικού αερίου ξεπέρασαν το 850% το 2021, επηρεάζοντας σημαντικά και το κόστος του ηλεκτρικού ρεύματος, όπου οι ανατιμήσεις στις χονδρεμπορικές τιμές ξεπέρασαν το 300%.

Οι εξελίξεις αυτές σε φυσικό αέριο και ηλεκτρισμό επηρέασαν το 2021 και εξακολουθούν να επηρεάζουν αρνητικά τους προϋπολογισμούς των νοικοκυριών, ενώ αν συνεκτιμηθεί και η ανατίμηση του πετρελαίου, η οποία προβλέπεται ότι σε διάστημα 12μήνου στο πετρέλαιο τύπου Brent ανήλθε στο 50% το 2021, τότε διαμορφώνεται ένα λίαν ανησυχητικό κλίμα για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις.

Σήμερα, οι τιμές του φυσικού αερίου είναι 3.5 φορές πάνω σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2021, ενώ οι τιμές ηλεκτρικής ενέργειας και πετρελαίου έχουν ανατιμηθεί περίπου κατά 30%-35%.

Βασικοί Λόγοι που Οδήγησαν στο Ράλι των Τιμών Φυσικού Αερίου

Στην Ευρώπη, το φυσικό αέριο χρησιμοποιείται σε πολύ μεγάλο βαθμό για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, γεγονός που εξηγεί γιατί οι τιμές ηλεκτρισμού έχουν πάρει την ανιούσα. Υπάρχουν πέντε βασικοί λόγοι που έχουν οδηγήσει σε πολύ υψηλές τιμές:

1. Η μεγάλη ζήτηση για φυσικό αέριο μετά το άνοιγμα της οικονομίας από την άρση των lockdowns, τα οποία επιβλήθηκαν λόγω της έξαρσης της πανδημίας του κορωνοϊού. Αυτός ήταν και ο λόγος που αυξήθηκαν επίσης οι τιμές του πετρελαίου και άλλων μορφών ενέργειας. Επίσης, σημαντικό ρόλο έπαιξαν η αύξηση των τιμών του LNG στις αγορές της Ασίας, που ωθούσε τις διεθνείς τιμές φυσικού αερίου σε υψηλά επίπεδα και οι υψηλές τιμές φυσικού αερίου στις ΗΠΑ, που οδηγούσαν σε πανάκριβα φορτία LNG στην Ευρώπη.
2. Οι αποθήκες φυσικού αερίου στην Ευρώπη βρίσκονταν το περασμένο φθινόπωρο σε χαμηλότερα επίπεδα πληρότητας από τα συνηθισμένα.

3. Το ψυχρό μέτωπο του περασμένου χειμώνα που έφτασε στην Ευρώπη, οδηγώντας σε ακόμη υψηλότερα επίπεδα τη ζήτηση. Η Ευρώπη παραδοσιακά καταναλώνει τις μεγαλύτερες ποσότητες φυσικού αερίου μέσα στο χειμώνα, ενώ από την άνοιξη και μετά η ζήτηση αυτή αποκλιμακώνεται.
4. Το σκληρό γεωπολιτικό πόκερ που παίζει η Ρωσία, η οποία είναι από τους μεγαλύτερους προμηθευτές φυσικού αερίου της Ευρώπης. Οι επικριτές του Κρεμλίνου κατηγορούν τη Ρωσία ότι επίτηδες αφήνει την Ευρώπη χωρίς επαρκείς ποσότητες φυσικού αερίου λόγω των πολιτικών εντάσεων με την Ουκρανία. Επίσης, κάνουν λόγο για πιέσεις ώστε να δοθεί πιο γρήγορα η πιστοποίηση για τη λειτουργία του αγωγού φυσικού αερίου Nord Stream 2 που παραμένει ανενεργός για εμπορικούς λόγους, επειδή η νέα κυβέρνηση στο Βερολίνο δεν δίνει το πράσινο φως. Ένα από τα μεγάλα άλματα στις τιμές καταγράφηκε πρόσφατα όταν η παροχή φυσικού αερίου προς τη Δυτική Ευρώπη διαμέσου του αγωγού Γιαμάλ-Ευρώπης, που είναι ένας από τους βασικούς για την προμήθεια της Γηραιάς Ηπείρου, άρχισε να μειώνεται και τελικά σταμάτησε προσωρινά. Η Ρωσία τόνισε ότι η ροή μεταβλήθηκε για να εκπληρωθούν συμβόλαια προμήθειας με φυσικό αέριο της Πολωνίας. Παράγοντες της αγοράς, όμως, ανέφεραν σε διεθνή μέσα ενημέρωσης ότι η Gazprom φέρεται να διατηρεί τις ποσότητες φυσικού αερίου στις υπόγειες αποθήκες της στη Γερμανία και την Αυστρία σε επίπεδα σημαντικά χαμηλότερα από αυτά που καταγράφονταν τα προηγούμενα χρόνια, παρά τις πρόσφατες δημόσιες δηλώσεις του Ρώσου προέδρου Βλαντιμίρ Πούτιν ότι η εταιρεία θα αυξήσει τις προμήθειες.
5. Οι πυρηνικοί αντιδραστήρες στη Γαλλία, οι οποίοι τροφοδοτούν μεγάλο μέρος της ευρωπαϊκής ηλεκτροπαραγωγής, χρειάστηκε να κλείσουν για έκτακτη συντήρηση.
6. Εξαιτίας της χειμερινής περιόδου, τα φωτοβολταϊκά και τα αιολικά πάρκα δεν είναι τόσο αποδοτικά στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Η Κρίση των Τιμών Ενέργειας

Η ραγδαία άνοδος της διεθνούς τιμής του φυσικού αερίου ξεκίνησε λίγο πριν τον Αύγουστο του 2021. Η ανισορροπία μεταξύ της μεγάλης αύξησης της ζήτησης, στο πλαίσιο της οικονομικής ανάκαμψης μετά την κρίση του COVID-19, και της περιορισμένης προσφοράς, λόγω ελλειπών συντήρησης και απαραίτητων πρόσθετων επενδύσεων σε υποδομές

φυσικού αερίου κατά τη διάρκεια της ύφεσης, πυροδότησε αύξηση της τιμής στις Ασιατικές αγορές, η οποία επεκτάθηκε και στην Ευρώπη.

Τα τελευταία χρόνια, η διάδοση της εμπορίας LNG, σε συνδυασμό με τη μετάβαση σε χρηματιστηριακές αγορές στην Ευρώπη (από τις αγορές μακροχρόνιων συμβολαίων), κατέστησε το φυσικό αέριο χρηματιστηριακό προϊόν με αυτόνομη πορεία από το πετρέλαιο και τα αντίστοιχα oil-indexed συμβόλαια. Η ωρίμανση της παγκόσμιας αγοράς φυσικού αερίου μείωσε τις τιμές τα τελευταία πέντε χρόνια και προσέδωσε μεγάλο οικονομικό όφελος στην Ευρώπη αλλά και στην Ελλάδα. Ταυτόχρονα, όμως, αυξήθηκε ο κίνδυνος διακυμάνσεων των τιμών, όπως σε κάθε χρηματιστηριακή αγορά. Δεν υπήρχε άλλη επιλογή για την Ελλάδα, αφού η αγορά της σε φυσικό αέριο είναι αναγκαστικά συνδεδεμένη με τις διεθνείς συνθήκες των αγορών και της τιμολόγησης, τόσο για το LNG όσο και για το φυσικό αέριο μέσω αγωγών.

Είναι ενδεικτικό ότι η ζήτηση για φυσικό αέριο ήταν τέτοια στα τέλη Δεκεμβρίου του 2021, όπου πλοία, τα οποία μετέφεραν LNG με προορισμό την Ασία, άλλαξαν την πορεία μεσοπέλαγα για να προμηθεύσουν τους Ευρωπαίους καταναλωτές, οι οποίοι ήταν πρόθυμοι να πληρώσουν υψηλό αντίτιμο προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες ηλεκτρισμού και θέρμανσής τους. Για το μεγαλύτερο μέρος του 2021, οι αγοραστές στην Κίνα, την Ιαπωνία και τη Νότια Κορέα πλήρωναν ακριβότερα από τις ευρωπαϊκές χώρες για να προμηθευτούν φυσικό αέριο. Όμως, με τις χώρες αυτές να έχουν έγκαιρα τακτοποιήσει τα αποθέματά τους, μεγάλα φορτία LNG, που βρίσκονταν στον Ατλαντικό και κατευθύνονταν προς την Ασία, άλλαξαν πορεία και κατευθύνονταν προς την Ευρώπη για να κερδοσκοπήσουν οι παραγωγοί και οι traders.

Η διακύμανση της τιμής του φυσικού αερίου υπήρξε πρωτοφανής σε παγκόσμιο επίπεδο. Από τα επίπεδα κάτω από τα 10 €/MWh φυσικού αερίου στο τέλος του 2020, η τιμή εκτινάχθηκε στα 100 €/MWh μετά το φθινόπωρο του 2021 και έφθασε τα 145 €/MWh στο τέλος του 2021. Οι τιμές αυτές εκτίναξαν το κόστος ηλεκτροπαραγωγής από φυσικό αέριο σε επίπεδα άνω των 300 €/MWh ηλεκτρικής ενέργειας. Το 2020 και κατά το α' εξάμηνο του 2021 το κόστος ηλεκτροπαραγωγής από φυσικό αέριο ήταν της τάξεως των 50 €/MWh ηλεκτρικής ενέργειας.

Είναι κρίσιμης σημασίας το χρονικό διάστημα διατήρησης των υψηλών τιμών φυσικού αερίου. Στην παγκόσμια αγορά δεν υπάρχει βασική ανισορροπία και όλοι αναμένουν ότι οι τιμές φυσικού αερίου θα παραμείνουν περίπου στο εύρος 20-30 €/MWh μακροχρόνια. Η

πρόσφατη εκτίμηση για τη διάρκεια της κρίσης ήταν ότι η ανισορροπία προσφοράς και ζήτησης, κυρίως LNG, ήταν προσωρινή και σε 2-3 μήνες οι τιμές θα επανέρχονταν σε λογικά επίπεδα. Όμως, στην Ευρώπη, οι τιμές φυσικού αερίου διατηρήθηκαν σε υψηλά επίπεδα περισσότερο διάστημα από ό,τι θα περίμενε κανείς, ενώ και τα προθεσμιακά συμβόλαια είναι πλέον ακριβά, τα οποία κυμαίνονται από 75 έως 90 €/MWh και μάλιστα για όλο το 2022 και για τις αρχές του 2023. Δηλαδή οι αγορές προεξοφλούν από σήμερα συνέχιση και διατήρηση της πρωτοφανούς κρίσης των τιμών ενέργειας για τουλάχιστον μέχρι και το χειμώνα του 2023, όπως έχει αναφέρει επανειλημμένα ο καθηγητής ενεργειακής οικονομίας στο ΕΜΠ κ. Παντελής Κάπρος¹.

Διάγραμμα 1: Τιμές futures φυσικού αερίου (€/MWh) στο ολλανδικό TTF, 14 Φεβρουαρίου 2021 – 14 Φεβρουαρίου 2022

Πηγή: ICE

Επομένως, πρόκειται για μία πρωτοφανή κρίση τιμών, η οποία οφείλεται σε ανισορροπίες των αγορών φυσικού αερίου κατά την ανάκαμψη των οικονομιών από την πανδημία του κορωνοϊού, αλλά και σε γεωπολιτικούς παράγοντες στην Ευρώπη. Το σύστημα επιδοτήσεων των λογαριασμών ενέργειας όλων των καταναλωτών που ακολουθούν οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, μεταξύ των οποίων και η ελληνική, είναι η μόνη άμεση λύση για την αποφυγή οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων (βλέπε παρακάτω).

Σύμφωνα με κυβερνητικές ανακοινώσεις, το μεγάλο πλεονέκτημα του συγκεκριμένου μηχανισμού είναι ότι δεν επιβαρύνει τα δημοσιονομικά του ελληνικού κράτους, αφού η επιδότηση χρηματοδοτείται πλήρως από τα πλεονάσματα εσόδων των ΑΠΕ στις αγορές,

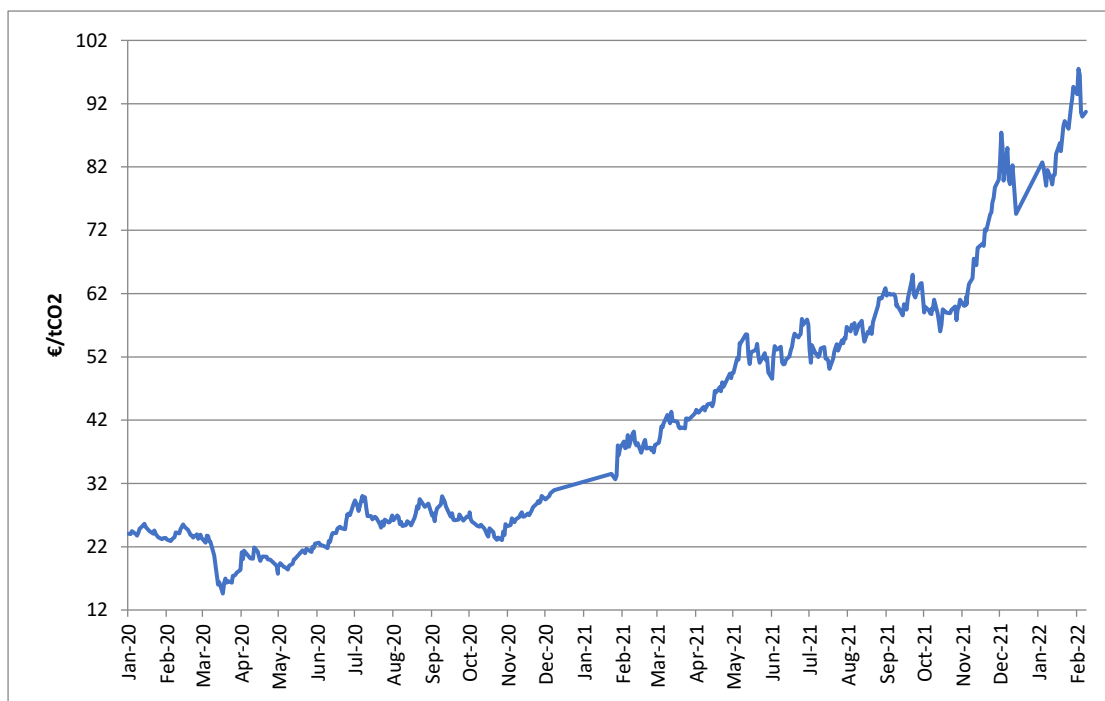
¹ <https://e-mc2.gr/el/news/ti-mathimata-pirame-apo-tin-protofani-krisi-ton-timon-fysikoy-aeriou-kai-ilektrismoy>

λόγω των υψηλών τιμών, και τα έσοδα από τη δημοπράτηση των δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα. Ο μηχανισμός προβλέπει μηνιαία αναπροσαρμογή με βάση τη μεταβολή των τιμών, αλλά εξασφαλίζει ισοζύγιο εσόδων και δαπανών σε κάθε περίπτωση.

Υψηλές Τιμές Δικαιωμάτων Εκπομπής Διοξειδίου του Άνθρακα

Είναι γεγονός ότι οι τιμές των δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα (EU ETS) ξεπέρασαν τα ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα των 85 €/tCO₂, δηλαδή πάνω από τα περίπου 40-60 €/tCO₂ που επικρατούσαν το προηγούμενο διάστημα. Βέβαια, χάρη στον κανονισμό για το Αποθεματικό Σταθερότητας της Αγοράς (MSR), η αγορά EU ETS κατάφερε να σταθεροποιήσει τις τιμές διοξειδίου του άνθρακα σε σχετικά υψηλά επίπεδα από τις αρχές του 2018.

Διάγραμμα 2: Τιμές δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα, 7 Ιανουαρίου 2020 – 14 Φεβρουαρίου 2022

Πηγή: EEX

Ως αποτέλεσμα, όλες οι χώρες της ΕΕ αναθεώρησαν τις επενδυτικές αποφάσεις σχετικά με τις μονάδες στερεών καυσίμων και οι περισσότερες ανακοίνωσαν τη διακοπή της ηλεκτροπαραγωγής από στερεά καύσιμα στο άμεσο μέλλον. Οι αποφάσεις αυτές ήταν οικονομικά επιβεβλημένες λόγω του μηχανισμού EU ETS, αλλά αποτέλεσαν και πολιτικό

μήνυμα στο πλαίσιο των πολιτικών για την κλιματική αλλαγή. Η ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ έγινε μακράν φθηνότερη από την παραγωγή από στερεά καύσιμα αλλά και από φυσικό αέριο, παρά τις χαμηλές τιμές φυσικού αερίου που επικράτησαν μέχρι πρόσφατα.

Η πρόσφατη αύξηση των τιμών του EU ETS οφείλεται στην αύξηση των τιμών του φυσικού αερίου και δεν οφείλεται στον μηχανισμό MSR. Η αύξηση του κόστους από φυσικό αέριο οδηγεί σε αύξηση της ηλεκτροπαραγωγής από στερεά καύσιμα, άρα σε αύξηση εκπομπών και ζήτησης για δικαιώματα εκπομπής ώστε να δικαιολογηθούν οι αυξημένες εκπομπές. Δηλαδή οι τιμές EU ETS εξαρτώνται από το dark spread, το οποίο είναι η διαφορά του κόστους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση άνθρακα έναντι φυσικού αερίου, εξηγεί σε πρόσφατη ανάλυσή του ο καθηγητής κ. Κάπρος. Αν στο μέλλον μειωθούν οι τιμές του φυσικού αερίου θα μειωθούν και οι τιμές EU ETS.

Επομένως, οι παρατηρούμενες υψηλές τιμές EU ETS οφείλονται στις αυξανόμενες τιμές του φυσικού αερίου και δεν υπάρχει κανένας λόγος να αναθεωρηθεί ο κανονισμός EU ETS, επισημαίνει ο κ. Κάπρος. Θα πρέπει να περιμένουμε τιμές στα επίπεδα των 50-60 €/tCO₂ έως το 2030 αν οι τιμές του φυσικού αερίου παραμείνουν λογικές και οι ΑΠΕ αναπτύσσονται με σταθερό ρυθμό ανάπτυξης, προσθέτει.

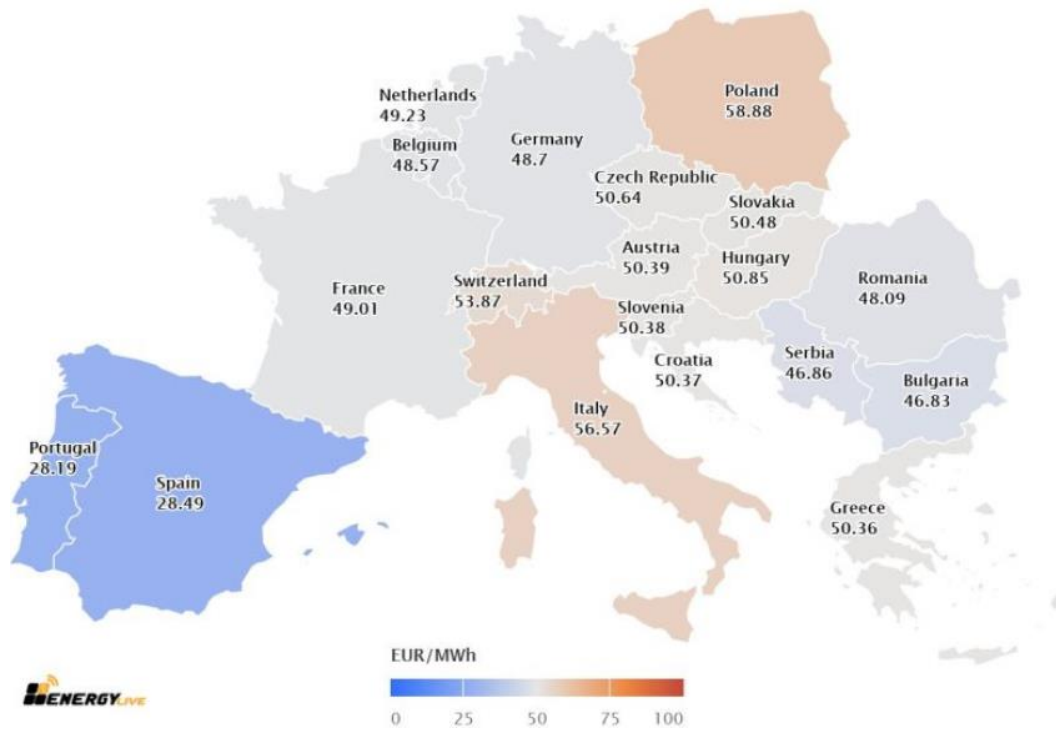
Επίπτωση στις Τιμές Ηλεκτρικής Ενέργειας

Ο βασικότερος λόγος της αλματώδους αύξησης των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη είναι η αύξηση των τιμών φυσικού αερίου. Ειδικότερα, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φυσικό αέριο, καύσιμο-γέφυρα για τις ευρωπαϊκές χώρες στην πορεία προς την οικονομία των μηδενικών ρύπων το 2050, έφερε και τις πρωτοφανείς αυξήσεις στις τιμές ρεύματος στις χονδρεμπορικές αγορές της Ευρώπης, με διακυμάνσεις ανά χώρα που οφείλονται στον βαθμό ωρίμανσης και ανταγωνιστικότητας της κάθε αγοράς.

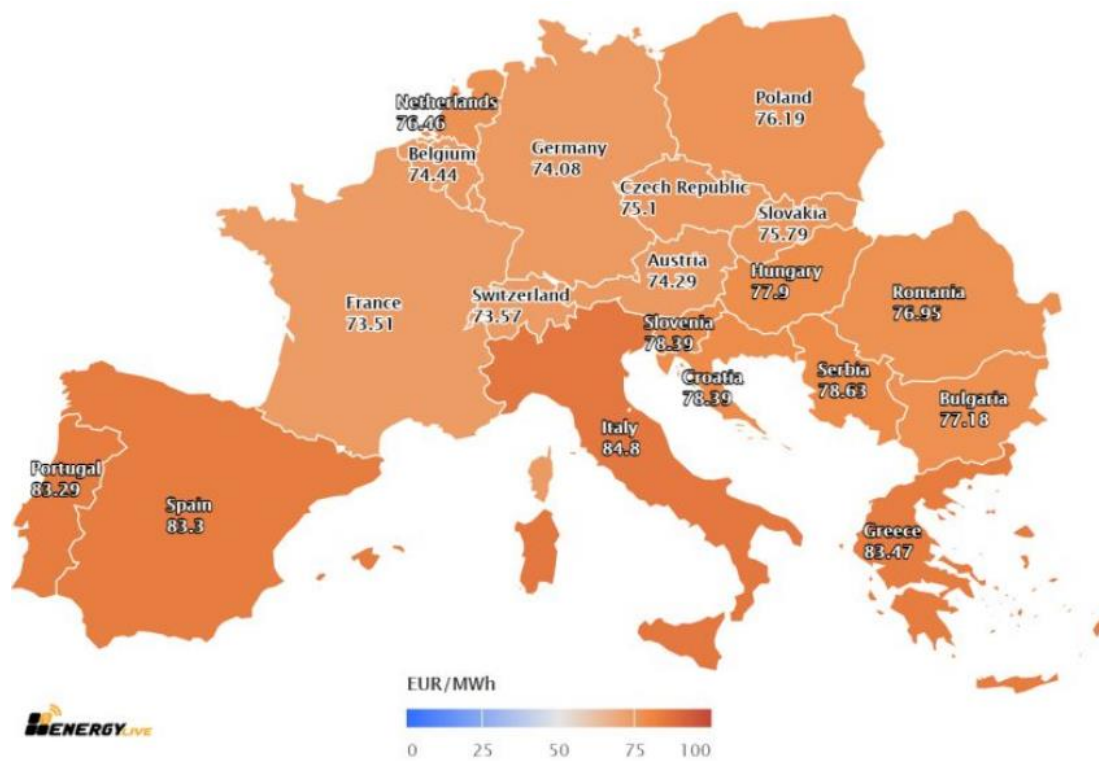
Στην Ελλάδα, αλλά και στις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου, οι τιμές είναι πολύ υψηλότερες σε σχέση με τον ευρωπαϊκό Βορρά. Το μίγμα καυσίμου για ηλεκτροπαραγωγή και οι διασυνδέσεις είναι οι βασικοί παράγοντες που διαμορφώνουν τον βαθμό ανταγωνιστικότητας των εθνικών αγορών, στο πλαίσιο της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς, όπου η λογική που κυριαρχεί είναι να φτάνει στον καταναλωτή η φθηνότερη ενέργεια από όπου κι αν παράγεται.

Διάγραμμα 3: Χονδρεμπορικές day-ahead τιμές ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη

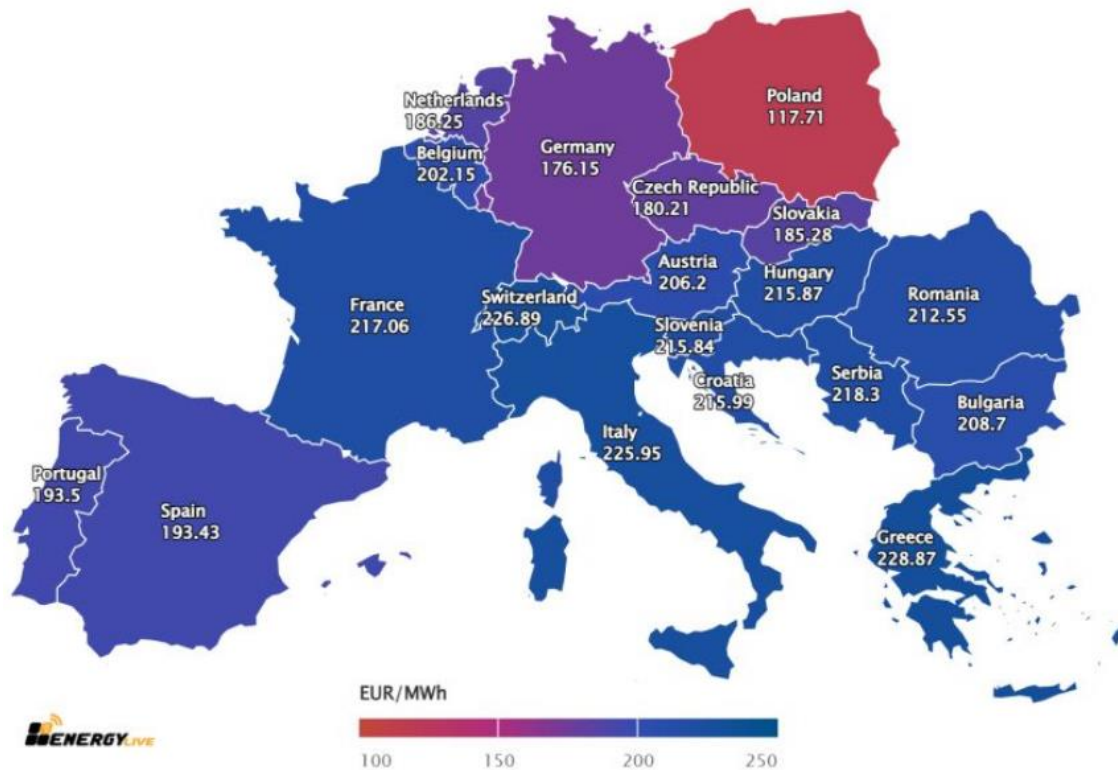
Φεβρουάριος 2021

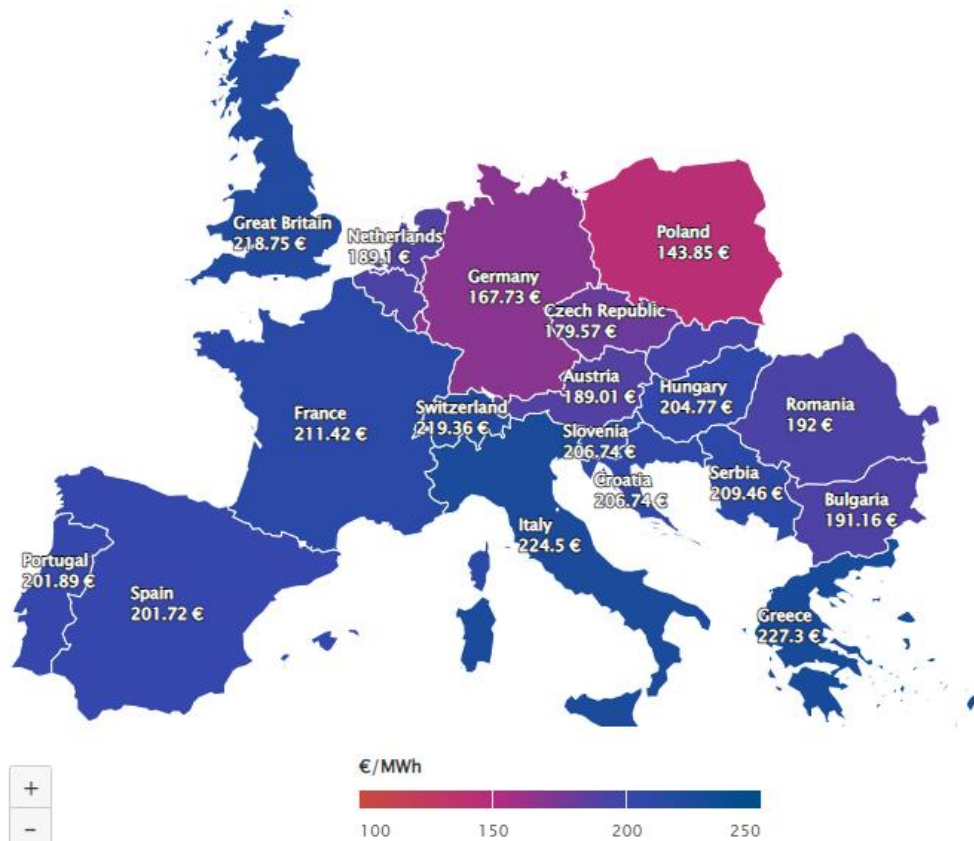
Ιούνιος 2021

Νοέμβριος 2021

Ιανουάριος 2022

Στις χώρες του Νότου, η αρχή αυτή δεν μπορεί να έχει την ίδια εφαρμογή λόγω των περιορισμένων διασυνδέσεων, σε αντίθεση με τις χώρες του Βορρά, και πολύ περισσότερο στην Ελλάδα, που βρίσκεται στο άκρο της ευρωπαϊκής αγοράς και συνορεύει με βαλκανικά κράτη που δεν έχουν ενσωματώσει κοινούς κανόνες λειτουργίας. Επιπλέον, οι χώρες του Βορρά διαθέτουν ένα πλούσιο μίγμα καυσίμων, από πυρηνικά, μεγάλα υδροηλεκτρικά και υπεράκτια αιολικά, τα οποία εκμεταλλεύονται μέσω των διασυνδέσεων. Η υπερεπάρκεια ισχύος και οι πολλές διασυνδέσεις έχουν ενισχύσει τον ανταγωνισμό μεταξύ παραγωγών και προμηθευτών, με αποτέλεσμα στις βόρειες χώρες η χρηματιστηριακή τιμή να επηρεάζει σε ποσοστό μόλις 20% τις τιμές ρεύματος για επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Αντιθέτως, στην Ελλάδα, υπάρχει ανεπάρκεια ισχύος και περιορισμένες διασυνδέσεις, με αποτέλεσμα όλη η ενέργεια να περνάει μέσω του Χρηματιστηρίου και οι καταναλωτές να είναι 100% εκτεθειμένοι στις υψηλές τιμές.

Πότε Αναμένεται Να Σταματήσει η Άνοδος των Τιμών

Είναι ασαφές για πόσο διάστημα ακόμη θα συνεχιστούν οι τιμολογιακές πιέσεις στην ενέργεια, ωστόσο η λήξη της αιχμακής περιόδου ζήτησης για την Ευρώπη δημιουργεί σχετική αισιοδοξία για αποκλιμάκωση από τον Απρίλιο του 2022.

Ειδικότερα, φαίνεται ότι το ενεργειακό κόστος θα είναι αρκετά υψηλότερο το 2022 σε σύγκριση με το 2021. Το α' τρίμηνο του 2022, οι τιμές αναμένεται να κυμανθούν σε υψηλά επίπεδα σε ετήσια βάση. Ωστόσο, διαφαίνεται μια αποκλιμάκωση από τον Απρίλιο, η οποία θα μειώσει τα επίπεδα ενέργειας, αλλά όχι σε τιμές του 2020. Αυτό προβληματίζει τις κυβερνήσεις διεθνώς, διότι εκτινάσσει τις τιμές των πρώτων υλών και των μεταφορών, δημιουργώντας πληθωριστικές πιέσεις.

Αν λάβουμε υπόψη το ολλανδικό TTF, το οποίο αποτελεί το βασικό benchmark των μελλοντικών τιμών παράδοσης φυσικού αερίου στην Ευρώπη, η τιμή εκτίμησης που διαμορφώνεται μετά τον Απρίλιο κυμαίνεται στα 62 €/MWh κατά μέσο όρο. Η δυναμική είναι προφανώς καλύτερη από τα ρεκόρ που σημειώθηκαν την περίοδο Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2021, αλλά είναι σχεδόν διπλάσια αν συγκριθούν με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο Απριλίου-Νοεμβρίου.

Το κρίσιμο ερώτημα παραμένει αν υπάρχει επαρκής εφεδρεία στο σύστημα ηλεκτροπαραγωγής για να αντιμετωπιστεί ενδεχόμενη απώλεια της στοχαστικής

παραγωγής των ΑΠΕ λόγω ακραίων κλιματολογικών συνθηκών, που παραμένουν εξαιρετικά πιθανές, ιδίως στην Κεντρική και Βόρεια Ευρώπη έως τα τέλη Μαρτίου 2022.

Επιπτώσεις στους Καταναλωτές

Οι καταναλωτές καλούνται να πληρώσουν δυσβάσταχτες αυξήσεις σε ρεύμα και φυσικό αέριο. Αρκετές κυβερνήσεις στην Ευρώπη, μεταξύ των οποίων και η ελληνική, έχουν ανακοινώσει από τον Σεπτέμβριο του 2021 και έπειτα μία σειρά επιδοτήσεων, αναπροσαρμόζοντας συνεχώς προς τα πάνω τα κονδύλια για να περιοριστούν όσο το δυνατόν περισσότερο οι επιβαρύνσεις στα νοικοκυριά.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το μηνιαίο επιπλέον κόστος για ένα νοικοκυριό με κατανάλωση 600 kWh μόνο για το ρεύμα και όχι για το σύνολο του λογαριασμού, υπολογίζεται για τον Νοέμβριο σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2020, περί τα €80 μετά την αφαίρεση της κρατικής επιδότησης των €39. Χωρίς την επιδότηση δηλαδή ο καταναλωτής θα πλήρωνε €119 ευρώ. Τον Δεκέμβριο, με την εκτίναξη της χονδρεμπορικής τιμής από τα €229/MWh του Νοεμβρίου στα €235/MWh, το επιπλέον κόστος για την ίδια κατανάλωση ρεύματος φτάνει στα €100 μετά την επιδότηση.

Τα νούμερα μάλιστα είναι συντηρητικά, αφού αναφέρονται σε καταναλώσεις της τάξης των 600 kWh τον μήνα, που σύμφωνα με στοιχεία της αγοράς θεωρούνται χαμηλές για τους χειμερινούς μήνες που πολλά νοικοκυριά κάνουν χρήση ηλεκτρικών συσκευών για θέρμανση. Οι υψηλές εξάλλου καταναλώσεις του προηγούμενου διμήνου, λόγω θέρμανσης, είναι ο βασικός λόγος που «φουσκώνουν» οι λογαριασμοί του Ιανουαρίου.

Ο ετεροχρονισμός των χρεώσεων μεταφέρει για τους επόμενους μήνες τις μεγάλες επιβαρύνσεις. Αυτό σημαίνει ότι οι καταναλωτές θα συνεχίσουν να λαμβάνουν «φουσκωμένους» λογαριασμούς μέχρι και τον Μάρτιο του 2022, όπου θα εκκαθαριστούν πλήρως οι τριμηνιαίες καταναλώσεις από τον Νοέμβριο και μετά, ανεξάρτητα από το κατά πόσο θα συνεχιστεί η αποκλιμάκωση που εμφανίζει η χονδρεμπορική τιμή τον Ιανουάριο. Αυτός είναι και ο βασικός λόγος που η κυβέρνηση προχώρησε στην παράταση των μέτρων στήριξης για τον Ιανουάριο, επιδοτώντας τα οικιακά τιμολόγια για την πρώτη κατοικία με το συνολικό ποσό των €157 εκατ.

Τα ελληνικά νοικοκυριά πάντως είναι τα μοναδικά στην Ευρώπη που επωμίζονται το σύνολο των αυξήσεων της χονδρεμπορικής τιμής. Στις ώριμες και ανταγωνιστικές αγορές

της Ευρώπης, μόνο ένα ποσοστό 20%-25% της λιανικής τιμής επηρεάζεται από τις διακυμάνσεις της χονδρεμπορικής.

Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο πληθωρισμός τον περασμένο Δεκέμβριο εκτινάχθηκε στο 5.1% σε ετήσια βάση, αποτελώντας ρεκόρ 10ετίας, απόρροια της ενεργειακής κρίσης, ενώ μεταξύ των μεγαλύτερων ανατιμήσεων ξεχωρίζουν το φυσικό αέριο με 135.7%, ο ηλεκτρισμός με 45%, το πετρέλαιο θέρμανσης με 34.1% και τα καύσιμα με 21.7%.

Πρόσθετα Κόστη

Οι προμηθευτές ρεύματος στην Ελλάδα μετακυλίζουν μέσω της ρήτρας αναπροσαρμογής όχι απλώς το αυξημένο κόστος της χονδρεμπορικής τιμής αλλά και τις προσαυξήσεις που διαμορφώνουν το τελικό κόστος της ενέργειας που αγοράζουν οι ίδιοι για τους πελάτες τους. Οι προσαυξήσεις αυτές δεν είναι καθόλου αμελητέες. Τον Νοέμβριο του 2021, για παράδειγμα, το τελικό κόστος εκκαθάρισης της αγοράς έφτασε στα €295.93/MWh από τα €229/MWh της χονδρεμπορικής τιμής και τον Δεκέμβριο στα €316.4/MWh από τα €235/MWh. Οι προσαυξήσεις με κωδικούς ΛΠ1, ΛΠ2, ΛΠ3 αντανakλούν κόστη που είτε έχουν να κάνουν με απώλειες του συστήματος μεταφοράς και διανομής, που κατά το μεγαλύτερο μέρος τους αφορούν ρευματοκλοπές, είτε την έλλειψη ευέλικτης ισχύος και εφεδρειών της αγοράς, αποτέλεσμα της έλλειψης ενός μακροχρόνιου ρεαλιστικού σχεδιασμού, παράγοντες για τους οποίους δεν ευθύνεται ο καταναλωτής που καλείται να πληρώσει.

Τον Νοέμβριο, για παράδειγμα, οι καταναλωτές πλήρωσαν τον κωδικό ΛΠ1 που αντιστοιχεί σε απώλειες του συστήματος (Υψηλή Τάση) €7.97/MWh, τον κωδικό ΛΠ2 που αντιστοιχεί σε κόστη για τη διαθέσιμη από τους παραγωγούς εφεδρεία του συστήματος €2.08/MWh και για τον Κωδικό ΛΠ3 που αντιστοιχεί στο κόστος για την αγορά εξισορρόπησης €5.50/MWh. Ασύλληπτο για ευρωπαϊκή χώρα είναι δε το κόστος για τις απώλειες δικτύου, κοινώς ρευματοκλοπές, το οποίο ακολουθεί τη διακύμανση της λιανικής τιμής και τον Νοέμβριο διαμορφώθηκε στα €35/MWh, από €10-12/MWh προ κρίσης, μόλις δηλαδή €4 χαμηλότερα από την κρατική επιδότηση.

Τα επιπλέον αυτά κόστη δεν συνδέονται με τους εξωγενείς παράγοντες (φυσικό αέριο και CO₂) που οδηγούν την κούρσα των ανατιμήσεων, αλλά με δομικά προβλήματα της ελληνικής αγοράς, η οποία κρατάει σταθερά τα σκήπτρα της ακριβότερης ευρωπαϊκής αγοράς. Ενδεικτικά, η Ελλάδα εμφανίζει στον ευρωπαϊκό χάρτη στις 13 Ιανουαρίου 2022 τη δεύτερη μετά την Ελβετία (€233.82/MWh) υψηλότερη χονδρεμπορική τιμή στα

€226.2/MWh, παρά την υψηλή συμμετοχή των ΑΠΕ στο ενεργειακό μίγμα (38.6%) και των υδροηλεκτρικών (12.3%) και την περιορισμένη στο 20.1% συμμετοχή του ακριβού φυσικού αερίου.

Πορεία Τιμών Πετρελαίου το 2022

Σύμφωνα με την Διεύθυνση Ενεργειακών Πληροφοριών της αμερικανικής κυβέρνησης (EIA), η μέση τιμή του Brent, του διεθνούς benchmark, για το 2022 προβλέπεται να ανέλθει στα \$70 το βαρέλι, ενώ η τιμή του αμερικανικού West Texas Intermediate (WTI) προβλέπεται να διαμορφωθεί στα \$66.42 το βαρέλι.

Για το σύνολο του 2022, οι οικονομολόγοι εκτιμούν ότι η μέση ζήτηση θα διαμορφωθεί στα 100.46 εκατ. βαρέλια ημερησίως, δηλαδή προβλέπουν ότι θα ενισχυθεί περαιτέρω και θα φθάσει πολύ κοντά αλλά δεν θα ξεπεράσει τα επίπεδα του 2019. Βέβαια, αξίζει να αναφερθεί ότι η πανδημία του κορωνοϊού επηρέασε αρνητικά τις διεθνείς αγορές πετρελαίου, ιδιαίτερα τους πρώτους μήνες του 2020 όταν και ξέσπασε διεθνώς, μειώνοντας δραματικά τη ζήτηση. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ουδείς είναι σίγουρος για την εξέλιξη της πανδημίας, με την εμφάνιση αρκετών μεταλλάξεων, εκφράζονται επιφυλάξεις για όποιες προβλέψεις πραγματοποιούνται.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο Ιανουάριος του 2020, όπου η παγκόσμια αγορά πετρελαίου είχε ξεκινήσει δυναμικά με τη μέση τιμή στα \$64 το βαρέλι, αλλά μέσα σε ένα τρίμηνο η τιμή κατακρημνίστηκε και τον Απρίλιο του 2020 η μέση τιμή του αμερικανικού WTI διαμορφώθηκε σε μόλις \$9 το βαρέλι. Μάλιστα, κάποια στιγμή υποχώρησε σε πρωτοφανή αρνητικά επίπεδα, φθάνοντας στα -\$37 το βαρέλι, δηλαδή πολλοί επενδυτές πλήρωναν για να απαλλαγθούν από τα πετρελαϊκά συμβόλαια που είχαν στην κατοχή τους. Ωστόσο, η μέση τιμή του αργού τον Ιούνιο του 2020 ανέκαμψε θεαματικά στα \$40 το βαρέλι και στα τέλη του 2020 η μέση τιμή του αργού διαμορφώθηκε στα \$50 το βαρέλι.

**Διάγραμμα 4: Διακύμανση τιμών πετρελαίου (\$/βαρέλι),
4 Ιανουαρίου 2021 – 7 Φεβρουαρίου 2022**

Πηγές: EIA, OPEC

Το 2021, η σε μεγάλο βαθμό ανάκαμψη των οικονομιών οδήγησε τη ζήτηση για πετρέλαιο σε προ κορωνοϊού επίπεδα, ενώ έχουν καταγραφεί ήδη πάνω από έξι μήνες διαδοχικών μηνιαίων αυξήσεων της πετρελαϊκής παραγωγής από τον OPEC+. Παρόλα αυτά, η τιμή του αργού επιμένει να βρίσκεται στις αρχές Φεβρουαρίου του 2022 σε υψηλά επίπεδα που έχουν ξεπεράσει τα \$90 και για τα δύο βασικά συμβόλαια (Brent και WTI), γεγονός που φανερώνει αυξητική πίεση στην αγορά.

Ήδη, αρκετοί traders έχουν ποντάρει σε αυξήσεις της πετρελαϊκής τιμής στα \$100, \$120 ή ακόμα και στα \$150 το βαρέλι εντός του 2022. Δύο σημαντικοί παράγοντες πρόκειται να επηρεάσουν φέτος την πετρελαϊκή τιμή. Ο πρώτος αφορά την συρρικνωμένη υπερβάλλουσα παραγωγική δυνατότητα (spare capacity) του OPEC+, η οποία πλέον έχει υποχωρήσει στα 2.5 εκατ. βαρέλια, με την μείωσή της να σημαίνει ότι περιορίζονται οι πιθανές κινήσεις του καρτέλ σε σχέση με πριν. Επίσης, διαφαίνεται κατά τους τελευταίους μήνες η δυσκολία αρκετών χωρών μελών του OPEC+, ανάμεσά τους και η Ρωσία, να αυξήσουν την παραγωγή τους με βάση τις αποφάσεις που έλαβαν.

Ο δεύτερος παράγοντας είναι τα μειωμένα αποθέματα στις χώρες-καταναλωτές του ΟΟΣΑ, τα οποία έφτασαν σε χαμηλό επταετίας τον περασμένο Νοέμβριο. Ο Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας (IEA) είχε προειδοποιήσει σχετικά ότι «αν η ζήτηση συνεχίσει να αυξάνεται ισχυρά ή η παραγωγή απογοητεύσει, τότε τα χαμηλά αποθέματα και η περιορισμένη υπερβάλλουσα παραγωγική δυνατότητα σημαίνουν πως η αγορά πετρελαίου μπορεί να έχει ακόμη ένα έτος μεταβλητότητας, το 2022».

Το σημαντικό στην περίπτωση του πετρελαίου σε σχέση με το φυσικό αέριο είναι ότι η άνοδος δεν οφείλεται τόσο σε συγκυριακούς παράγοντες ή σε βραχυπρόθεσμες τάσεις. Είναι σε μεγάλο βαθμό απόρροια της δραματικής έλλειψης παραγωγικών επενδύσεων στον κλάδο επί σειρά ετών. Κατ' επέκταση, το θέμα είναι δομικό.

Υπάρχει, όμως, και ένας μηχανισμός που θα μπορούσε να κάνει μια άνοδο της τιμής ακόμη πιο εκρηκτική. Πρόκειται για τα options, που επίσης έπαιξαν καθοριστικό ρόλο τον Απρίλιο του 2020. Όπως εξηγεί ο δημοσιογράφος του Bloomberg, Τζαβιέ Μπλας, όταν η τιμή αυξηθεί και άλλο, πάνω από τα \$90-95 το βαρέλι, τότε αναλαμβάνει δράση η αγορά των options: «Καθώς οι τιμές αυξάνονται προς την αξία των στοιχημάτων (για \$100, \$120, \$150), οι τράπεζες που πούλησαν τα options αυτά βρίσκονται ξαφνικά στη λάθος μεριά της συναλλαγής. Επί της ουσίας, σορτάρουν μέσα σε μια ανοδική αγορά. Έτσι, πρέπει να προστατευτούν και ο μόνος τρόπος είναι ποντάροντας προς τα επάνω. Καθώς το πράττουν αυτό, ρισκάρουν να δημιουργήσουν ένα φαύλο κύκλο: Οι τιμές ανεβαίνουν, οι τράπεζες αγοράζουν περισσότερα futures που προκαλούν και άλλη άνοδο, που προκαλεί περισσότερες αγορές. Η κατάσταση αυτή είναι γνωστή ως «γάμμα» στην αγορά των options και η πετρελαϊκή αγορά την έχει βιώσει στο παρελθόν και προς τα επάνω και προς τα κάτω».

Ο βασικότερος λόγος που το πετρέλαιο διαδραματίζει σημαντικό ρόλο διεθνώς είναι το γεγονός ότι ακόμη αποτελεί την βάση τιμολόγησης μακροπρόθεσμων συμβολαίων φυσικού αερίου μέσω των λεγόμενων oil indexed contracts, αν και αυτό συνεχώς τείνει μειούμενο. Τα συμβόλαια αυτά, με επιμονή των ευρωπαϊκών εταιρειών φυσικού αερίου, έπαυσαν σε πολύ μεγάλο βαθμό να χρησιμοποιούν το πετρέλαιο ως την βάση αναφοράς και αντ' αυτού στηρίχθηκαν στις τιμές των ευρωπαϊκών gas hubs (που δημιουργήθηκαν την τελευταία δεκαετία) με βασικά σημεία αναφοράς το ολλανδικό TTF και το αυστριακό CEGH.

Η λογική των ευρωπαϊκών εταιρειών φυσικού αερίου ήταν ότι οι μέσες τιμές που προκύπτουν με άξονα αναφοράς τα gas hubs είναι κατά κανόνα χαμηλότερες, σε σύγκριση

με τα παραδοσιακά oil indexed contracts, λόγω του στοιχείου του ανταγωνισμού που εμπεριέχουν. Αγνοώντας, ωστόσο, ότι οι προκύπτουσες διαφορές, προς όφελος των gas hub linked contracts, σε μακροπρόθεσμη βάση είναι σχετικά μικρές, ενώ σε περίπτωση αναταραχής, όπως τώρα, τα oil indexed contracts προσφέρουν μεγαλύτερη ασφάλεια από απότομες ανατιμήσεις, αφού η μεταβλητότητα των τιμών του αργού πετρελαίου είναι απείρως μικρότερη από την αντίστοιχη των τιμών φυσικού αερίου που προκύπτουν από τα gas hubs.

Στην Ελλάδα, χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ΔΕΠΑ Εμπορίας, η οποία πρόσφατα συμφώνησε με την Gazprom τους όρους τιμολόγησης του ρωσικού φυσικού αερίου κατά το 2022 αλλά και τα επόμενα χρόνια μέχρι το 2026, οπότε και ολοκληρώνεται η σχετική σύμβαση. Η συμφωνηθείσα φόρμουλα τιμολόγησης για το 2022 θα καθορίζεται κατά 80% από τον δείκτη TTF (βάσει των τιμών των spot φορτίων φυσικού αερίου στο hub της Ολλανδίας) και κατά 20% από τον δείκτη πετρελαίου (oil indexed). Η πλευρά της Gazprom αρχικά επεδίωκε μοντέλο τιμολόγησης βασισμένο αποκλειστικά στον δείκτη TTF, γεγονός που θα οδηγούσε σε σημαντική επιβάρυνση του κόστους προμήθειας, με δεδομένο το άλμα της τιμής του εν λόγω δείκτη. Υπογραμμίζεται ότι βάσει της φόρμουλας πετρελαίου, η τιμή που προκύπτει για το φυσικό αέριο είναι, σύμφωνα με τα τωρινά δεδομένα, πολύ χαμηλότερη από τη χρηματιστηριακή τιμή του φυσικού αερίου. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι η ΔΕΠΑ για το 2022 θα προμηθεύεται από τη Gazprom ποσότητα 2 δις κυβικά μέτρα, με σημαντικό discount, έναντι της τιμής TTF.

Πορεία Ενεργειακών Τιμών το Επόμενο Διάστημα

Σύμφωνα με τις χειμερινές προβλέψεις της Κομισιόν², οι υψηλές τιμές σε φυσικό αέριο και κατ' επέκταση σε ηλεκτρισμό θα διατηρηθούν για τουλάχιστον έναν ακόμη χρόνο. Αν και τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης έχουν υποχωρήσει από τα επίπεδα των προηγούμενων μηνών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβλέπει για το 2022 πως οι τιμές θα διαμορφωθούν σε υψηλότερα επίπεδα από εκείνα που η ίδια εκτιμούσε το περασμένο φθινόπωρο.

Η ουσιαστική αποκλιμάκωση των τιμών αναμένεται από την άνοιξη του 2023 και έπειτα, δηλαδή σε ένα και πλέον χρόνο από σήμερα, αναγνωρίζοντας εμμέσως πλην σαφώς και τα δομικά ζητήματα της ενεργειακής κρίσης, που δεν οφείλεται μόνο στον γεωπολιτικό

² https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/economy-finance/ip169_en.pdf

παράγοντα. Επισημαίνει μάλιστα ότι ακόμη και αν δεν γίνουν άλλες αυξήσεις στην αγορά χονδρικής, το μέχρι σήμερα άλμα τιμών δεν έχει ακόμη μετακυλιστεί πλήρως στις τιμές λιανικής, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μιλά για κορύφωση των τιμών στον ηλεκτρισμό και γενικότερα των καυσίμων στο α' τρίμηνο του 2022 και μετά βλέπει αποκλιμάκωση, χωρίς ωστόσο να αποκλείει τη διατήρησή τους σε υψηλά επίπεδα. Επισημαίνει ότι το υψηλό ενεργειακό κόστος αναμένεται να περάσει και στα υπόλοιπα προϊόντα του καλαθιού του καταναλωτή, γεγονός που σηματοδοτεί πως έπεται συνέχεια ως προς τις ανατιμήσεις των τιμών συνολικότερα στην ελληνική αγορά.

Όσον αφορά τις ενεργειακές εξελίξεις πανευρωπαϊκά, η Έκθεση της Κομισιόν αναφέρει ότι αυτές θα παραμείνουν το βασικό στοιχείο ώθησης του πληθωρισμού προς τα πάνω, προσθέτοντας ότι παρά την αναμενόμενη σταθεροποίηση των τιμών χονδρικής από το β' τρίμηνο του 2022 και μετά, η κορύφωση στην λιανική του φυσικού αερίου δεν αναμένεται πριν τα μέσα του τρέχοντος έτους. Και αυτό, καθώς οι προηγούμενες αυξήσεις θα συνεχίσουν να τροφοδοτούν τις τιμές και να τις συντηρούν σε υψηλά επίπεδα.

Επίσης, η Κομισιόν διευκρινίζει πως παρά την αποκλιμάκωση που καταγράφουν οι τιμές στο φυσικό αέριο έναντι εκείνων του Δεκεμβρίου, η τάση στα futures υποδηλώνει ότι αυτές θα παραμείνουν σε υψηλά επίπεδα μέχρι και τα μέσα της επόμενης χρονιάς. Πράγματι, βλέποντας την πορεία στα futures του φυσικού αερίου, δεν διαφαίνεται κάποια σοβαρή αποκλιμάκωση πριν τα μέσα του 2023. Την περασμένη Παρασκευή (11/2), η τιμή για το συμβόλαιο Απριλίου στο ολλανδικό TTF διαμορφώθηκε στα €73.7/MWh, για το Μάιο στα €72.9/MWh, για το β' τρίμηνο του 2022 στα €73.1/MWh, για το γ' τρίμηνο στα €72.6/MWh και για το δ' τρίμηνο του 2022 στα €73.7/MWh. Ουσιαστική αποκλιμάκωση δεν καταγράφεται πριν το καλοκαίρι του 2023, όπου και οι τιμές στα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης του TTF υποχωρούν στα €45.4/MWh.

Πάντως, η ρωσική Gazprom έχει μειώσει τους τελευταίους μήνες τις παραδόσεις φυσικού αερίου στην Ευρώπη κατά το ήμισυ, καλύπτοντας το 17% των αναγκών. Μέχρι στιγμής η Ευρώπη αναπληρώνει αυτό το κενό, αναζητώντας φορτία LNG. Οι παραδόσεις φορτίων LNG στην Ευρώπη έχουν διπλασιαστεί σε σύγκριση με την περσινή χρονιά, με το μεγαλύτερο μέρος να προέρχεται από τις ΗΠΑ.

Πόσο χειρότερα μπορούν να γίνουν τα πράγματα αν ξεσπάσει πόλεμος στην Ουκρανία; Αρκετοί ενεργειακοί αναλυτές εκτιμούν πως η Ευρώπη θα μπορούσε να αντέξει το

«πάγωμα» των αγωγών που μεταφέρουν ρωσικό φυσικό αέριο διασχίζοντας την ουκρανική επικράτεια. Η Ουκρανία υπήρξε στο παρελθόν η κύρια οδός διέλευσης του ρωσικού φυσικού αερίου προς την Ευρώπη, αλλά από το 1998 οι ποσότητες αυτές έχουν μειωθεί κατά 70%, αφού διοχετεύονται μέσω νέων αγωγών, όπως ο Blue Stream και ο Turk Stream.

Ο Ρώσος πρόεδρος Πούτιν είναι απίθανο να διακόψει εντελώς την παροχή φυσικού αερίου προς την Ευρώπη (αφού πρόκειται για ιδιαίτερα επικερδή δραστηριότητα), και από την άλλη οι Ευρωπαίοι ηγέτες δεν έχει νόημα να μπλοκάρουν τις προμήθειες από τη Ρωσία, αφού ακόμη και αν όλα τα φορτία LNG ανά την υφήλιο ανακατευθύνονταν με προορισμό τα λιμάνια της Ευρώπης, δεν υπάρχει επαρκής δυνατότητα επαναεριοποίησής του. Αυτό σημαίνει ότι η Ευρώπη πρέπει να επιστρατεύσει όλες τις επιλογές της: από παλιές μονάδες άνθρακα και πυρηνικά εργοστάσια μέχρι τα αδραντοποιημένα κοιτάσματα φυσικού αερίου, όπως στο Γκρόνινγκεν της Ολλανδίας.

Τιμές Πετρελαίου στην Ελλάδα

Οι διακυμάνσεις των διεθνών τιμών του πετρελαίου επηρεάζουν και την εγχώρια αγορά πετρελαιοειδών. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση των μέσων τιμών λιανικής των καυσίμων σε όλη την Ελλάδα, όπου ενδεικτικά χθες (13/2) η μέση τιμή της αμόλυβδης των 95 οκτανίων ξεπέρασε τα €1.86 το λίτρο, όταν την ίδια ακριβώς ημέρα πέρυσι η τιμή αυτή είχε διαμορφωθεί περίπου στα €1.52 το λίτρο, σύμφωνα με στοιχεία του Παρατηρητηρίου Τιμών Υγρών Καυσίμων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

Πίνακας: Μέσες Τιμές Λιανικής Πώλησης Καυσίμων για Όλη την Ελλάδα, 13 Φεβρουαρίου 2022

(τιμές σε €/λτ, συμπ. ΦΠΑ)

Προϊόν	Αρ. Πρατηρίων	Μέση Τιμή
Αμόλυβδη 95 οκτ.	4.379	1,863
Αμόλυβδη 100 οκτ.	2.586	2,006
Super	12	1,625
Diesel Κίνησης	4.652	1,605
Υγραέριο κίνησης (Autogas)	1.072	1,057
Diesel Θέρμανσης Κατ'οίκον	1.428	1,256

Πηγή: Παρατηρητήριο Τιμών Υγρών Καυσίμων, Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

Σύμφωνα με αρκετούς ενεργειακούς αναλυτές, η κλιμάκωση της κρίσης στην Ουκρανία εκτιμάται ότι θα εκτοξεύσει τις τιμές των καυσίμων σε τέτοιο επίπεδο ώστε να φτάσουν τα

€2 το λίτρο στα μεγάλα αστικά κέντρα και τα €2.30-€2.40 το λίτρο σε νησιά και επαρχία. Οι ίδιοι αναλυτές εκτιμούν ότι το πετρέλαιο μπορεί να φτάσει σε αυτή την περίπτωση ακόμη και τα \$150-\$170 το βαρέλι, που σημαίνει ότι η αύξηση στην τσέπη του καταναλωτή στην Ελλάδα θα είναι 20-30 λεπτά του ευρώ ανά λίτρο βενζίνης.